

Synskärpebestämning vid 4-årskontrollen med Lea-tavla

Lea-tavlan har fyra symboler placerade i rader. Barnen får berätta vad de ser för symbol eller peka på medföljande pektavla.

Testavståndet är 3 meter

När ska undersökning göras?
som

1. Viktigt är att synskärpebestämningen sker så snart

möjligt efter 4-årsdagen. Möjligheten att behandla en synnedläggelse orsakad av brytningsfel eller skelning minskar med stigande ålder.

2. Undersökningen utförs av sjuksköterska på BVC som också kallar barnet.

3. P g a uttrötthet bör synprovningen göras före andra undersökningar.

Utrustning

fönster.

sidan.

Synprovningstavla, belysningskåp och pektavla. Belysningslådan skall ej stå på samma vägg som ett

Barnet bör ha fönstret i nacken eller möjligen vid

Lampor får ej blända barnet.

Förberedelse och genomförande

Barnet placeras på en egen stol med ett litet bord framför eller sitter i förälders knä. Avståndet från barnets ögon till belysningskåpet skall vara 3 meter. Se till att miljön är så lugn att barnet inte störs. Pektavlan med de fyra symbolerna placeras framför barnet.

Undersökaren visar med stora tavlan framför barnet hur testen går till. Förklara för barnet att de kan berätta vilken symbol de ser eller peka på samma symbol på pektavlan som undersökaren pekar på. Förvissa dig om att barnet förstått.

Placera bokstavstavlan i ljusskåpet. Peka först på några symboler utan förtäckning. Täck sedan för vänster öga. Det är en god regel att alltid börja pröva höger öga så att man ständigt har samma rutin för att undvika förväxling. Vid omprovning kan man dock börja med sämsta ögat.

Förtäckning

Tät lapp (opticlude) på huden är allra bäst. Glasögon med tät lapp för ena glaset är ett alternativ. Man måste då använda en stor lapp som täcker ordentligt framför allt mot näsan och uppåt. Se upp för huvudvridningar och var observant på om barnet trixar och försöker kika förbi förtäckningen. Tänk på att det går utmärkt att se med det förtäckta ögat genom minsta lilla springa.

Undersökning

Börja provningen med någon stor symbol överst på tavlan för att se att barnet har förstått. Fortsätt snabbt nedåt i mitten av tavlan. Först när man tror att man kommit till den rad som barnet nått och jämt ser börjar man pröva flera bokstäver i rad. Om ett barn medverkar bra i början men sedan blir ovilligt och börjar konstra, kan detta vara ett tecken på dålig synskärpa. Tala ej om för barnet om det visat fel utan uppmuntra det att fortsätta undersökningen.

Bedömning av resultat

Provet är godkänt om barnet klarat samtliga symboler på **0,63**-raden och ingen synskärpeskillnad föreligger mellan höger och vänster öga. Om barnet klarat **0,63** provas även **0,8-1,0**-raden för att se om det finns en skillnad i synskärpa mellan höger och vänster öga. Om undersökningen ej gått att genomföra pga bristande medverkan eller vid tveksamt resultat av annan anledning än trolig grav synnedsättning, omprövas synskärpan på BVC efter cirka 2 månader.

Remittera utan omprövning

1. Barn med synskärpa **0,4** eller lägre på ett eller båda ögonen.
2. Vid misstanke om skelning, även om man inte ser någon skelning vid undersökningen och även om synskärpan är god.

Remittera efter omprövning

(2 månader)

1. Barn med synskärpa 0,5 på ett eller båda ögonen.
2. Om 1-rads visusskillnad eller mer mellan höger och vänster öga, tex 0,63/0,8 och 0,63/1,0. OBS! Visus 0,8/1,0 godtages.

3. Om synundersökningen ej gått att genomföra ens efter omprovning.

Ortoptist Lena Sucksdorff Herbring

**Eventuella förfrågningar till ögonmottagningen,
USÖ Telefonnummer: 019-602 25 98**

2014-10-28 LSH